

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ТУРИЗМУ ТА МІЖНАРОДНИХ КОМУНІКАЦІЙ
Кафедра туризму

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету туризму та
міжнародних комунікацій
доц. Габчак Н.Ф.
«*Н.Ф. Габчак*» _____ 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ В ТУРИЗМІ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	J Транспорт та послуги
Спеціальність	J 3 Туризм та рекреація
Освітня програма	«Туризм»
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи та технології в туризмі» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань J Транспорт та послуги спеціальності J 3 Туризм та рекреація освітньої програми «Туризм».

Розробник: к.е.н., доц. Грабар М.В., доцент кафедри туризму

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри туризму протокол № 1 від «28» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри туризму д.геогр.н., проф. Машіка Г.В.

Схвалено науково-методичною комісією факультету туризму та міжнародних комунікацій протокол № 1 від «28» серпня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії д.геогр.н., проф. Машіка Г.В.

© Грабар М.В., 2025 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Інформаційні системи та технології в туризмі

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 5	Рік підготовки: 1-й	Рік підготовки: 1-й
Загальна кількість годин – 150 год.	150 год.	-
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 4,4 аудиторних – 74 самостійної роботи здобувача – 76	1	-
	Лекції:	
	44	-
	Практичні (семінарські):	
	-	-
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	30	-
Форма підсумкового контролю: комбінована	Самостійна робота:	
	76	-

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Інформаційні системи та технології в туризмі» є формування необхідних теоретичних знань та практичних навичок щодо побудови сучасних інформаційних систем, їх раціонального використання, а також упровадження сучасних інформаційних технологій у практичну туристичну діяльність; навички роботи у CRM-системах.

Предмет – теоретичні положення розвитку інформаційних систем та технологій з урахуванням сучасних трансформацій та диверсифікацій туристичного ринку.

Завдання дисципліни:

- вивчити основні поняття та етапи розвитку інформаційних систем та технологій;
- окреслити сучасний стан і тенденції розвитку інформаційних технологій;
- проаналізувати основи роботи систем бронювання;
- охарактеризувати модель електронного туристичного бізнесу;
- вивчення технології організації і управління туристичною діяльністю з використанням обчислювальної і комунікаційної техніки, засобів і методів комп'ютерної обробки економічної і управлінської інформації з використанням сучасних технологій.

Відповідно до освітньої програми, вивчення даної дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

- 1) інтегральна компетентність – здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
- 2) загальні компетентності:
  - ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
  - ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій
  - ЗК09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми
  - ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності
- 3) спеціальні компетентності:
  - СК1. Знання та розуміння предметної області й специфіки професійної діяльності
  - СК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
  - СК7. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту
  - СК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал
  - СК11. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Інформаційні системи та технології в туризмі» вивчається в першому семестрі першого (бакалаврського) рівня тому й не має передумов вивчення в даній освітній програмі.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Туризм» вивчення навчальної дисципліни «Інформаційні системи та технології в туризмі» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів	ПРН 06
Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт	ПРН 07
Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися	ПРН 08
Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності	ПРН 11
Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей	ПРН 13

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті після опанування навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в туризмі»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знати і розуміти систему інформаційного забезпечення в туризмі	ПРН 06
Аналізувати використання мобільних додатків туристичного спрямування та їх популярність	ПРН 06
Розуміти напрямки використання Інтернет-ресурсів у туристичному бізнесі	ПРН 07
Аналізувати документальне забезпечення туристичного офісу та його технічні засоби комунікаційного забезпечення	ПРН 08
Оцінювати роботу туристичних маркетплейсів	ПРН 08
Знати принципи функціонування електронного бізнесу	ПРН 11
Оцінювати вплив новітніх інформаційних технологій на розвиток міжнародної туристичної індустрії.	ПРН 13

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виконання та захист лабораторних занять, виконання тестових завдань по темі, модульний і підсумковий семестровий контроль у формі екзамену.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лабораторних занять і має на меті перевірку засвоєння здобувачами навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувача виставляються оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Лабораторні заняття – форма навчального заняття, при якій викладач організовує детальний розгляд здобувачами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання здобувачем відповідно до сформульованих завдань.

Проведення лабораторного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – запитаннях для виявлення ступеня оволодіння здобувачами

необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різної складності для розв'язання їх здобувачами на занятті.

Лабораторне заняття включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок здобувачів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю здобувачів, розв'язування завдань з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання.

Знання здобувачів, виявлені на лабораторних заняттях, оцінюються. Оцінки заносяться до журналу і враховуються при виставленні підсумкової (чи модульної) оцінки з навчальної дисципліни.

Форми (методи) контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виконання лабораторних завдань, тести, доповіді на заняттях.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	40	100
10	10	10	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	T12	40	100
10	10	10	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	7	50	8	50
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	40	1	40
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульний контроль – це контроль знань здобувачів після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни змістового модуля. Частота проведення цього виду контролю визначається кількістю змістових модулів протягом навчального семестру.

Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок здобувачів здійснюється за 100 бальною системою. Загальна кількість балів за семестр з навчальної дисципліни складається із середнього арифметичного балу за модулі та балів за поточний контроль.

У разі отримання позитивної підсумкової оцінки за модулі здобувач має право відмовитися від складання екзамену. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. При умові, якщо здобувач хоче покращити підсумкову оцінку за модуль із дисципліни, він має складати екзамен. При цьому результати поточного контролю не враховуються.

Якщо здобувач відвідав менше 50 відсотків занять, то систематичність та активність його роботи оцінюється у 0 балів.

Оцінювання модульних завдань. Після виконання програми змістового модуля у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді письмової модульної контрольної роботи або тестування. Якщо з об'єктивних причин здобувач не прийшов на модульний контроль у визначений термін, то він має право з дозволу декана пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Здобувач вищої освіти, який не з'явився на модульну контрольну роботу, або ж його модульна оцінка складає від 0 до 34 балів, зобов'язаний скласти (перескласти) модуль до початку підсумкового контролю у строки, визначені викладачам дисципліни та погоджені деканатом факультету.

При оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань:

а) оцінка "відмінно" ставиться за правильне виконання всіх завдань;

б) оцінка "добре" ставиться за виконання 75 % усіх завдань;

в) оцінка "задовільно" ставиться, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;

г) оцінка "незадовільно" ставиться, якщо завдань виконано менше від 50 %.

Неявка на модульну контрольну роботу – 0 балів.

Ці оцінки трансформуються в рейтингові бали у такий спосіб:

"5" – 41-50 балів;

"4" – 31-40 балів;

"3" – 21-30 балів;

"2" – 1-20 балів.

Неявка на МКР – 0 балів.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

За результатами модульних контролів визначається підсумкова модульна оцінка. Екзаменаційна оцінка визначається в залежності від рейтингового балу, або балів за екзамен.

Екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння здобувачем теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід під час екзаменаційної сесії. До складання екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які мають семестровий підсумковий рейтинговий бал не менше 35

Відмітка про екзамен у національній шкалі (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового бала здобувача за дисципліну таким чином:

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано

82 - 89	B	добре	
75 - 81	C		
64 - 74	D	задовільно	
60 - 63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерій оцінювання підсумкового контролю з дисципліни

- **«відмінно» (90-100 балів, A)** заслуговує здобувач, який виявив всебічне і глибоке знання програмового матеріалу, вміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою, засвоїв основну і ознайомився з додатковою літературою, розуміє взаємозв'язок головних понять дисципліни та їх значення для майбутньої професії;
- **«добре» (82-89 балів, B)** заслуговує здобувач, який виявив повне знання програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу рекомендовану програмою, виявив систематичний характер знань з дисциплін і здатний до самостійного доповнення, але під час відповіді допустив деякі неточності;
- **«добре» (74-81 бал, C)** заслуговує здобувач, що виявив не цілком повне знання програмного матеріалу, не завжди успішно виконує передбачені програмою завдання, частково засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою, виявив не систематичний характер знань з дисциплін і не завжди здатний до їх самостійного доповнення і під час відповіді допускає деякі неточності;
- **«задовільно» (64-73 бали, D)** заслуговує здобувач, що виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за професією, вміє виконувати завдання, передбачені програмою, знайомий з основною рекомендованою літературою. Як правило, дана оцінка виставляється здобувачам, що допустили помилки у відповіді на заліку, але які володіють необхідними знаннями для їх усунення за допомогою викладача;
- **«задовільно» (60-63 балів, E)** заслуговує здобувач, що виявив часткове знання основного програмового матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за професією, не завжди вміє виконувати завдання, передбачені програмою, знайомий лише частково з основною рекомендованою літературою. Як правило, дана оцінка виставляється здобувачам, що допустили грубі помилки у відповіді на заліку, але які частково володіють необхідними знаннями для їх усунення за допомогою викладача.
- **«незадовільно» (35-59 балів, FX)** виставляється здобувачу, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.
- **«незадовільно» (0-34 балів, F)** виставляється здобувачу коли протягом семестру він допустив грубі помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль № 1 ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ В ТУРИЗМІ

ТЕМА 1. Система інформаційного забезпечення в туризмі

Поняття і склад інформаційного забезпечення туризму. Історія розвитку інформаційних технологій. Класифікація інформаційних технологій за ступенем автоматизації. Забезпечуючі підсистеми (технічне забезпечення; програмне забезпечення; інформаційне забезпечення; організаційне забезпечення; правове забезпечення; ергономічне забезпечення) інформаційної системи туризму. Вплив інформаційних технологій на туризм і просування турпродукту. Класифікація інформаційних систем і технологій в туризмі. Інформація про умови надання туристичних послуг. Правове регулювання інформаційного забезпечення. Огляд сучасних цифрових рішень для автоматизації діяльності туристичних підприємств.

ТЕМА 2. Документаційне, комунікаційне та програмне забезпечення сучасного туристичного офісу

Інформація й інформаційна культура підприємства. Документаційне забезпечення туристичного офісу. Структура документаційного забезпечення. Технічні засоби комунікаційного забезпечення туристичного офісу. Основи традиційні правила діловодства (реєстрація документів, візування, контроль їх виконання, архівне зберігання). Схема документообігу. Види класифікації документів.

ТЕМА 3. Забезпечення туристичного бізнесу в мережі Інтернет

Напрямки використання Інтернету. Інтегровані комунікаційні мережі і єдиний інформаційний простір. Оперативний обмін професійною інформацією в сфері туристичного бізнесу. Можливості використання Інтернет-ресурсів у туристичному бізнесі. Класифікація і структура туристичних Інтернет-ресурсів. Популярні туристські Інтернет-ресурси. Характеристика туристських серверів. Інтернет-Провайдери і їх магістральні мережі. Види туристичних ресурсів в Інтернет.

ТЕМА 4. CRM-системи в туризмі

Значення автоматизації у сучасному туризмі. Поняття «CRM» (Customer Relationship Management) – управління взаєминами з клієнтами. Роль CRM у роботі туроператорів і турагентів. Сутність і функції CRM. Основні види CRM-систем: операційні (обробка даних клієнтів, бронювання, продажі), аналітичні (аналіз поведінки клієнтів, прогнозування), комунікаційні (канали взаємодії з клієнтами: e-mail, чати, соцмережі).

ТЕМА 5. Використання CRM у туристичній діяльності

Ведення бази даних туристів. Управління бронюваннями та продажами. Автоматизація документообігу (договори, ваучери, рахунки). Персоналізація туристичних пропозицій. Amadeus CRM, Travelport, Sabre. Більш «локальні» рішення: OneBox, Bitrix24, Hubspot CRM (адаптовані для турбізнесу). Приклади впровадження українськими турфірмами. Проблеми та виклики впровадження CRM у туризмі.

ТЕМА 6. Електронна комерція в туризмі

Основні поняття е-комерції. Історія розвитку електронного бізнесу. Принципи функціонування електронного бізнесу. Види електронної економічної діяльності. Порівняльний аналіз традиційної та електронної комерційної діяльності.

Модуль № 2 УПРОВАДЖЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ТА ТЕХНОЛОГІЙ В ТУРИЗМІ

ТЕМА 7. Туристичні маркетплейси

Сутність поняття маркетплейс, його переваги та недоліки. Розвиток маркетплейсів в Україні. Портфель брендів Expedia: Expedia.com, hotels.com, Hotwire, TripAdvisor, Expedia Local Expert, Classic Vacations та eLong. Основні показники діяльності туристичного онлайн маркетплейсу – Booking Holdings. Діяльність Strip.com International, Ltd. на міжнародному туристичному он-лайн ринку.

ТЕМА 8. Кіберпростір, кібербезпека та кібертероризм: поняття і визначення

Кіберпростір і кібербезпека — головні ознаки нової інформаційної цивілізації. Заходи України із забезпечення кібербезпеки національної інфосфери та протидії проявам кіберзлочинності. Інциденти у сфері високих технологій: характерні ознаки та проблемні аспекти. Процедура обрання раціонального варіанта реагування на кібернетичні втручання і загрози. Кібератаки та кібертероризм: поняття і визначення. Особливості реалізації атак і заходи з послаблення їхнього деструктивного впливу.

ТЕМА 9. Мобільні додатки туристичного спрямування

Історія розвитку мобільних додатків та їх взаємозв'язок з туристичною індустрією. Основні фактори глобального використання мобільних додатків. Платформи App Store та Google Play. Аналіз завантажень програм для мобільних пристроїв. Популярність взаємодії туристів із додатками, можливість оформлення покупки. Переваги мобільних додатків у туризмі. Групи найпопулярніших туристичних додатків у світі за кількістю завантажень залежно від джерела.

ТЕМА 10. Новітні інформаційні технології в туризмі

Сутність поняття Великі дані (Big Data). Специфіка їх застосування в туристичній індустрії. Принципи роботи з великими даними. Технології і тенденції роботи з Big Data. Ідея хмарних технологій. Будова Інтернету речей. Застосування технології eye-tracking для дослідження людино-машинної взаємодії. Майндмеппінг.

ТЕМА 11. Блокчейн і децентралізовані системи

Блокчейн (blockchain або block chain). Потенційні переваги та ризики використання технології блокчейн, ризики операцій з криптовалютами. Основні перспективи застосування технології блокчейн та тенденцій розвитку криптовалют у світі в умовах глобалізації. Технологія блокчейн у новій парадигмі цифрової трансформації економіки. Теоретичні засади обігу криптовалюти, історії та особливостей становлення криптовалюти як віртуальної валюти, особливості криптовалютних правовідносин. Правовий статус та державне регулювання ринку віртуальних активів та обігу криптовалюти як фінансового інструменту цифрової економіки в Україні та зарубіжних країнах. Сфери застосування технології блокчейн у сучасному суспільстві.

ТЕМА 12. Туристична Інтернет-реклама та технології віртуальної реальності в туризмі

Туристична Інтернет-реклама. Методи досягнення високих позицій у пошукових системах. Страхове і грошово-фінансове забезпечення туристичного бізнесу. Поняття «віртуальна реальність». Властивості віртуальної реальності. Технології і технічні пристосування віртуальної реальності. Віртуальний туризм. Переваги впровадження віртуальних технологій. 3D-тур. Типи систем віртуальної реальності. Віртуальні подорожі.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	У тому числі			усього	У тому числі		
		лекції	практичні (семінарські)	самостійна робота		лекції	практичні (семінарські)	самостійна робота
1-й семестр								
МОДУЛЬ 1. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ В ТУРИЗМІ								
ТЕМА 1. Система інформаційного забезпечення в туризмі	13	4	2	7	–	–	–	–
ТЕМА 2. Документаційне, комунікаційне та програмне забезпечення сучасного туристичного офісу	13	4	2	7	–	–	–	–
ТЕМА 3. Забезпечення туристичного бізнесу в мережі Інтернет	14	4	2	8	–	–	–	–
ТЕМА 4. CRM-системи в туризмі	10	4	2	4	–	–	–	–
ТЕМА 5. Використання CRM у туристичній діяльності	8	2	2	4	–	–	–	–
ТЕМА 6. Електронна комерція в туризмі	14	4	2	8	–	–	–	–
Модульна контрольна робота	2		2		–	–	–	–
Разом за модуль	74	22	14	38	–	–	–	–
МОДУЛЬ 2. УПРОВАДЖЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ТА ТЕХНОЛОГІЙ В ТУРИЗМІ								
ТЕМА 7. Туристичні маркетплейси	10	4	2	4	–	–	–	–
ТЕМА 8. Кіберпростір, кібербезпека та кібертероризм: поняття і визначення	13	4	2	7	–	–	–	–
Тема 9. Мобільні додатки туристичного спрямування	11	2	2	7	–	–	–	–
ТЕМА 10. Новітні інформаційні технології в туризмі	10	4	2	4	–	–	–	–
ТЕМА 11. Блокчейн і децентралізовані системи	16	4	4	8	–	–	–	–
ТЕМА 12. Туристична Інтернет-реклама та технології віртуальної реальності в туризмі	14	4	2	8	–	–	–	–
Модульна контрольна робота	2		2		–	–	–	–

Разом за модуль	76	22	16	38	–	–	–	–
Разом за семестр	150	44	30	76	–	–	–	–

6.3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Система інформаційного забезпечення в туризмі	2	–
2	Документаційне, комунікаційне та програмне забезпечення сучасного туристичного офісу	2	–
3	Забезпечення туристичного бізнесу в мережі Інтернет	2	–
4	CRM-системи в туризмі	2	–
5	Використання CRM у туристичній діяльності	2	–
6	Електронна комерція в туризмі		
	Модульний контроль 1	2	–
7	Туристичні маркетплейси	2	–
8	Кіберпростір, кібербезпека та кібертероризм: поняття і визначення	2	–
9	Мобільні додатки туристичного спрямування	4	–
10	Новітні інформаційні технології в туризмі	4	–
11	Блокчейн і децентралізовані системи	4	–
12	Туристична Інтернет-реклама та технології віртуальної реальності в туризмі		
	Модульний контроль 2	2	–
	Разом	30	–

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Система інформаційного забезпечення в туризмі	7	–
2	Документаційне, комунікаційне та програмне забезпечення сучасного туристичного офісу	7	–
3	Забезпечення туристичного бізнесу в мережі Інтернет	8	–
4	CRM-системи в туризмі	4	–
5	Використання CRM у туристичній діяльності	4	–
6	Електронна комерція в туризмі	8	–
7	Туристичні маркетплейси	4	–
8	Кіберпростір, кібербезпека та кібертероризм: поняття і визначення	7	–
9	Мобільні додатки туристичного спрямування	7	–
10	Новітні інформаційні технології в туризмі	4	–
11	Блокчейн і децентралізовані системи	8	–
12	Туристична Інтернет-реклама та технології віртуальної реальності в туризмі	8	–
	Разом	76	–

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

- технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук
- програмне забезпечення: MS Windows, CRM-система, доступ до Інтернет
- програмне забезпечення: система дистанційного навчання Moodle

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Білогурова Г. В. Конспект лекцій з курсу «Інформаційні системи і технології в туризмі» (для здобувачів 3 курсу денної та заочної форм навчання напряму 6.140103 – Туризм). Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. 49 с.
2. Гаврилов В. П. Інформаційні системи і технології в туризмі : навчальний посібник для здобувачів напряму підготовки 6.140103 "Туризм". Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 168 с.
3. Гордієнко І. В. Інформаційні системи і технології в менеджменті : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : КНЕУ, 2003. 259 с.
4. Грабар М.В. Застосування технологій Big Data у розвитку ринку туризму Одеської області. Причорноморські економічні студії. 2020. № 50 (2). С. 70-75.
5. Грабар М. В., Пичкар Я. В. Expedia Group: шлях злиттів та поглинань на туристичному онлайн ринку. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2019. Том 30 (69). № 5. С.1-5.
6. Грабар М.В. Інформаційні системи та технології на туристичному ринку: сучасність та перспективи. Інфраструктура ринку. 2020. №39. С.26-32 URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/39_2020_ukr/7.pdf
7. Грабар М. В. Кашка М.Ю. Booking Holdings – провідний маркетплейс на міжнародному туристичному онлайн-ринку. Проблеми системного підходу в економіці. Випуск 1(75). 2020. С.13-18
8. Грабар М.В., Кашка М.Ю. Історія розвитку мобільних додатків та їх взаємозв'язок із туристичною індустрією. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2019. Том 1, № 24. С.9-13
9. Інформаційна та кібербезпека: соціотехнічний аспект: підручник / [В. Л. Бурячок, В. Б. Толубко, В. О. Хорошко, С. В. Толюпа]; за заг. ред. д-ра техн. наук, професора В. Б. Толубка. К.: ДУТ, 2015. 288 с.
10. Карпенко М. Ю. Електронна комерція : конспект лекцій для студентів усіх форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 – Менеджмент / М. Ю. Карпенко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 146 с.
11. Пінчук Н. С., Галузинський Г. П., Орленко Н. С. Інформаційні системи і технології в маркетингу : навч. Посібн. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : КНЕУ, 2003. 352 с.
12. Ткачук Т. Віртуальні франчайзингові туристичні мережі світу. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2018. № 1. С.72-85

13. Hrabar M., Kashka M. Tourist internet advertising: current state and trends of development. Social and legal aspects of the development of civil society institutions: collective monograph. Part I. Warsaw: BMT Erida Sp.z o.o., 2019. 61-76 p.
14. Hrabar M., Kashka M. Influence of mobile applications on tourism. The Potential of Modern Science: collective monograph. Volume 2. London: Sciemcee, 2019. 305 p.

Додаткова література

15. Ганущак-Єфіменко Л.М. CRM-система як ефективний інструмент розвитку готельного бізнесу в Україні. Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія : Економічні науки. 2017. № 4. С. 51–56
16. Інформаційні системи і технології в туризмі та готельно-ресторанному сервісі : метод. вказівки до лаб. робіт / уклад. : С.Д. Брик, В.О. Іванунік. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т, 2023. 60 с.
17. Сьомкіна Т.В., Литвинова О.В., Лобань О.О. Особливості моделей функціонування ІТ-компаній в Україні. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2021. Вип. 19(3). С. 84–87
18. Бутенко Н.В. Впровадження концепції CRM в бізнес-середовищі. Економіка та держава. 2021. № 3. С. 40–42.

Ресурси мережі Інтернет

19. Аналітична система для розвитку бізнесу Project Expert Holding URL: <http://www.expert-systems.com/>.
20. Віртуальний турист. Туристські довідники (електронні карти, інформація з історії, культури країни, кліматі, слайди основних визначних пам'яток, аудіофайли та ін.). URL: <http://www.vtourist.com/>.
21. Всеукраїнський бізнес-каталог, каталог українських підприємств, інформація про міста України. URL: <http://www.all.biz.ua/>.
22. ТОП 10 найкращих CRM-систем в Україні. URL: <https://seoukraine.com.ua/top-10-naikrashchikh-crmsystem-v-ukraini/>
23. Expert Market Research. URL: <https://www.expertmarketresearch.com>
24. Bitrix24. URL: <https://www.bitrix24.eu/>